

ZSÉREI HÍRMONDÓ

4. SZÁM 2012 - DECEMBER/VI. ÉVFOLYAM

ZSÉRE KÖZSÉG FOLYÓIRATA

SZERETETBEN, EGÉSZSÉGBEN, LEGYEN RÉSZED AZ ÚJ ÉVBEN !

OKTÓBER – AZ IDŐSEBB EMBEREK IRÁNTI TISZTELET HÓNAPJA

Amikor a király megkérdezte az út mellett dolgozó munkástól, hogy mennyi a napi bére, és az azt felelte, hogy három garas, a király nem tudta elképzelni, hogyan lehet ebből megélni.

„Jaj, felséges uram, az még jó volna, ha az összes az enyém lenne, de ebből az első garast visszaadom, a másodikat odakölcsönzöm, és csak a harmadikból élek”, feleli a munkás.... Ez a régi történet a három garasról és a csodálkozó királyról, amit úgyhiszem mindenki jól ismer, sokban emlékeztet a mai korra. Ugyanis politikusaink a hosszú évek során nem tanultak a történet mondanivalójából, és nem adják vissza a kötelező első garast a leg-

sebezhetőbb társadalmi rétegnek – a nyugdíjasoknak. A mi nyugdíjasaink a legszegényebbek

közé tartoznak az Európai Unióban. Az alacsony nyugdíj a legtöbbször nagyon szerény megélhetést biztosít, nem is beszélve nyugdíjasaink társadalmi és kulturális igényéről. Közben nyugdíjasaink egész életük során becsületesen dolgoztak, most meg a társadalom perifériájára kerültek. Kiemelni ezt a társadalmi réteget a szegénységből élet fontosságú kérdés, amelyet minél előbb orvosolni kell, ha demokratikus és humánus társadalomnak akarjuk magunkat nevezni.

Ebben az évben is október 14-én megszervezte a községi hivatal az idősebbekkel való találkozást, hisz október az idősek hónapja. A szép és megható kultúrműsor után most is a polgármester Zsebi József megajándékozta azokat a nyugdíjasokat, akik idén ünnepelték kerek évfordulóikat. A jelenlévő nyugdíjasok közül a legidősebbek Cifra Emma néni és Czilling Lajos bácsi vehették át a nekik szánt ajándékot- tortát és a pezsgőt.

GYEREKÜNK ÉS AZ INTERNET

A modern korszak egyik jellegzetessége az internetezés (netezés). Ennek a szórakozásnak nemcsak a felnőttek, de a kiskorú gyerekek is sokszor a rabszolgái lettek. Sajnos, mostanában a gyerekek összes szabadideje a számítógép előtt zajlik le. Természetesen a netezésnek vannak óriási előnyei, amit a mostani gyerekeknek csak irigyelhetünk, de csak abban az esetben, ha a szabadidejüket nemcsak a számítógép előtt töltik, de más tevékenységgel is foglalkoznak – különböző játékok, sportolás,...

A gyerekek mai generációja már az online világban nő fel: az internetet használják a játékokra, a barátokkal történő kommunikációra és egyéb, az információ beszerzésére irányuló tevékenységekre. Egyre nagyobb értékben használják az internetet a házi feladatok és a projektek elkészítésére is. Itt az internetnek pótolhatatlan szerepe van.

A netezésnek viszont negatív hatásai is vannak. Sokszor a szülők bevalják, hogy a csemetéjük naponta szinte órákhosszat üll a számítógép előtt, de hogy valójában mit is csinál közben, arról legtöbbször sejtelmük sincs. Viszont az interneten vannak nagyon sok olyan nem kívánt veszélyek, amelyek a gyerekek egészséges lelki fejlődését gátolják. A felelős szülőknek mindig is gondot jelentett gyerekük online tevékenységének figyelemmel kísérése, ám a „Windows 8-al” többé ez sem akadály.

Az új rendszer által már hatásosabban követhetjük végig gyerekünk online világát. Elég létrehozni gyerekünknek egy profilt és azt megjelölni gyerekünk fiókjaként. Ezek után elég hagynunk gyerekünket a saját maga által kitaposott virtuális útján. A szolgáltatás aktiválását követően a rendszer hetente küld nekünk riportot gyerekünk számítógépes szokásairól. Ez ideális eszköz azon szülőknek, akik szeretik feltett gyerekük minden egyes lépését figyelemmel kísérni nemcsak az iskolában, de a szabadidejükben is.

NYUGDÍJASOK EGYENJOGÚSÁGA

Milyen a különbség a svájci, francia és a szlovák nyugdíjas között?
Körülbelül ez: a svájci nyugdíjas reggel kilenc órakor felébred, sajtot reggeliz, iszik rá egy pohár tejet és megy a parkba madarakat etetni. A francia nyugdíjas tíz órakor felkel, sonkát reggeliz, egy pohár borral leönti és megy a parkba golfozni. A szlovák nyugdíjas reggel fél hatkor nagy nehezen felébred, beveszi a mindennapi svájci orvosságot, iszik rá egy pohár vizet, kezébe veszi a francia mankóját és megy dolgozni.

A Mindenszenteket megelőző naphoz (október 31-e) kapcsolódik az Egyesült Államokból indult, angolszász eredetű Halloween-ünnep is. Elnevezése, az angol „All Hallows” magyarul azt jelenti: mindenszentek. A nap előestéje (angolul „All Hallows Eve”, rövidítve: halloween) a kóbor lelkek, a kelták halotti istenének éjszakája.

MINDENSZENTEK NAPJA

A mindenszentek napja egy Mindenszentekkor azon szentekről külön emléknapjuk. Az ünnep még november 1-jére tevődött át, Később Szent Péter Bazilika egyik mellékvértanú, hanem „a földkerekségen ber” tiszteletére szentelte. 835-ben engedélyével hivatalosan elismerte egész katolikus kereszténység ünnepe.

Sok európai országban szokás, elhunyt hozzátartozóik sírját, viráceseket gyújtanak mindenszentek Minálunk a sírok virágokkal és koszszázad elejétől terjedt el német katolikus hatásra. E szokást nem csak a katolikusok, de más vallásúak, sőt az ateisták is átvették.

HALOTTAK NAPJA

A november 2-i halottak napja jóval későbbi eredetű: Szent Odiló clunyi apát 998-ban vezette be emléknapul a Cluny anyaház alá tartozó minden bencésházban. Hamarosan a bencés renden kívül is megülték, s a XIV. század elejétől Róma is átvette. A halottakról, elhunyt szeretteinkről való megemlékezés, és az értük való közbenjárás a purgatórium (tisztítóhely) katolikus hittételén alapszik. Azoknak, akik Isten kegyelmében hunytak el, de törlesztendő bűn és büntetés teher van még lelkükön, Isten színéről-színre látása előtt tisztulniuk kell. Lelkileg nagy vigasztalás a hátramaradottaknak, hogy tehetnek valamit elköltözött szeretteikért imával, vezekléssel, szentmisével.

E napon gyertyákat, mécseseket gyújtunk elhunyt szeretteink emlékére. Ehhez a szokáshoz kapcsolódó némelyik népi hiedelem szerint ennek az a célja, hogy a világosban a „véletlenül kiszabadult lelkessék” újra visszatárljanak a maguk sírjába, ne kísértsenek, ne nyugtalanítsák az élőket. Azért kell megszépíteni ilyenkor a sírokat, hogy a halottak szívesen maradjanak lakhelyükben. Aki ezeken a napokon nem tud kimenni a temetőbe, az otthon gyújt gyertyát, s néhol úgy tartották, hogy akie a családban a legelőször leég, az hal meg leg hamarabb.

NE HAGYJUK FELEDÉSBE MERÜLNI

Amikor rekonstruálták a temető kerítését és szépítették a temetőkert területét, konkrétan a temető központi keresztjének környékét, likvidálni kellett a közvetlenül mellette fekvő **Kupecsek Leó** (1881-1961) síremlékét is. Mondhatnánk, nincs ebben semmi különös, hisz nem egy ilyen öreg síremlék szüntettek már meg a temetőben a hozzátartozóik kérésére. Viszont Kupecsek Leó több jelentős szakrális műemléket ajándékozott a templomnak és a falunak, például Jézus Szíve szobrát a templom főbejárata fölött vagy a főkeresztet a temetőben. Éppen ezért halátlanság lenne részünkről, ha egy ilyen nagyszerű személyről egyszerűen megfeledkeznénk. A központi keresztre emléktáblát helyeztünk a tiszteletére, ami emlékeztetni fogja a fiatalabb generációkat is erre a zseire mecénásra.

kelta eredetű keresztény ünnep. emlékeznek meg, akiknek nincs a VIII. században május 13-ról III. Gergely pápa (731-745), a kápolnáját nemcsak minden elhalt minden tökéletes, igaz em-Jámor Lajos császár IV. Gergely az új ünnepet, attól kezdve az pe lett.

hogy az emberek meglátogatják got visznek és gyertyákat, mé-napján, illetve a halottak napján. zorúkkal való feldíszítése a 19.

szj

HUSZONÖT ÉVES A ZSÉREI ZSIBRICE HAGYOMÁNYŐRZŐ CSOPORT

Husznot év, negyed évszázad a hagyományok megőrzése területén nem is tűnik nagy időnek, ha abból indulok ki, hogy a népszokások évszázadok alatt alakultak ki és évszázadokig éltek, generációkon át apáról fiúra szállva hirdették egy közösség életfelfogását, érzéseit, mindennapi örömeit, bánatait. Tették mindezt dalaikon, táncaikon, szokásaikon keresztül. Viszont 25 év egy ember, egy csoport életében már nem kis idő. Mai rohanó világunkban a hagyományok, őseink szokásai nagyon hamar felledésbe merülnek. Elvesznek az évszázadok alatt összegyűlt értékek, ha nem figyelünk oda, ha nincsenek olyan lelkes emberek, akik fáradságot, időt nem sajnálva viszik tovább őseink örökségét, kultúráját. Ezeket az embereket és ezt a hagyományvilágot gyűltünk össze itt ma megünnepelni.

Községünk népezenéje, népdalai Bartóknak és Kodálynak köszönhetően az egyetemes magyar kultúra részévé váltak. Az éneklés szeretete, a hagyományok tisztelete motiválta még a 70-es évek elején lakosaink egy részét arra, hogy Simék Viktor vezetésével énekkart alapsítsanak. Ők voltak azok, akik először vitték színpadra a zsérei lakodalmost és a sárdózást. Az ő nevükhöz kötődik az 1977-ben készült Tv-felvétel a zsérei sárdózásról, ami az egyedüli még élő népszokásunk a mai napig is. Ebben már segédkezett Maga Ferenc is, aki aztán 1986-ban gyűjtései alapján színre vitte a legénybíró-választást. 1987-ben a Zsibrice Hagyományörző Csoport meghívást kapott a Széltől Országos Népművészeti Fesztiválra. Ettől az időponttól számítjuk a ma is működő csoport megalakulását. Ekkor a csoport vezetője Maga Ferenc volt, a 90-es évek második felétől a vezetést Gál Janka vette át, majd 2000-től Bencz Ilona.

Maga Ferenc feldolgozásában a lakodalmason, a sárdózáson és a legénybíró-választáson kívül bemutattuk a tollfosztást, a legénycihelést és a Szent Iván-napi tűzugrást is. Bencz Ilona vezetése alatt repertoárunk a bokrétaavarrás, a dunnavivés és az aratás szokásának bemutatásával bővült. Képesek vagyunk egész estét betöltő műsort is előadni. A hazai fellépések mellett gyakran szerepeltünk külföldön, több éven keresztül résztvevői voltunk a budapesti és bécsi Szent István-napi rendezvénysorozatoknak. A csehországi Ostraván élő magyarok meghívásának is eleget tettünk. Külföldi útjaink közül azonban a legemlékezetesebb a romániai Mákófalván eltöltött 3 nap volt, a legbüszkébbek pedig a 2007-es Strassburg-i fellépésre vagyunk, amikor az EU Parlamentben mutathattuk be népviseletünket, népdalainkat, népzeneinket és táncainkat Csoportunkról több TV-felvétel is készült. A hazai STV magyar adásán kívül a magyarországi Duna TV is többször felvette megleivenített szokásainkat.

Engedjék meg, hogy az alábbiakban bemutassam csoportunk tevékenységét az elmúlt 5 évben, tehát a 20. évfordulónk óta, amit szintén itt, községünk kultúrtermében ünnepeltünk meg. 2008-ban A tavaszi szél vizet áraszt országos népezenéi versenyen a csoport tagjaiból alakult női éneklőcsoport arany fozokatot ért el. Ebben az évben készült el a zsérei lakodalmost bemutató DVD-nk is, melynek keresztapja Agócs Gergely lett.

2008-ban 12 fellépést tudhattunk magunk mögött. A következő évben 13-szor álltunk színpadra. Ezek közül a legkiemelkedőbbek a bábolnai és a bösztörpusztai fellépéseink voltak, valamint az ásványrárói pávakör jubileumi ünnepe. Az ásványráróikkal már több éve ápoljuk a kapcsolatot, a két csoport tagjai között személyes barátságok is születtek. 2010 februárjában a bp-i Polgárok Házából érkezett felkérés községünk népviseletének és népi eszközeinek bemutatására. A kiállítás megnyitójáról, mely a csoport közreműködésével történt szintén beszámolt a Duna televízió híradója. Ekkor érkezett a felkérés a közszolgálati TV Ma reggel című műsorától, ahol két tagunk egyenes adásban szerepelt. A zaboralji falvak hagyományörzőit összefogó Párta folklórcsoport felújította lakodalmasát a gombaszögi folklórfesztivál apropóján ahol a 4 menyasszony közül az egyik a zsérei volt. Ebben az évben jártunk Rábaszentmiklóson is, ezt a látogatásunkat viszonyozza az ottani táncsoport mai rendezvényünkön. Összesen 16 fellépésünk volt ebben az évben. 2011-ben 15 fellépésünk volt többek között Bánhidán, Tatán, Budapesten és a Nyitrai színházban. Az idén mostanáig már 17 fellépést tudunk magunk mögött, amiből a kürti borfesztiválon való részvételünket említeném meg, illetve a hazai májfaállítás, melynek társszervezői voltunk. Októberben a Duna TV Hazajáró című műsorának stábjá két Kodály által községünkben gyűjtött dal eléneklésére kért fel bennünket.

A csoport tagjainak tevékenysége nem merül ki a színpadi szerepléssel. Folyamatosan törekszünk felkutatni azokat a népdalokat, melyeket már csak az idősebbek ismernek, és igyekeznék azokat másoknak is megtanítani. A csoport jelenlegi vezetőjének, Bencz Ilonának nagy szerepe van ebben.

Az eltelt 25 év alatt a csoport összeállítása természetesen változott, többen elmentek, új tagok jöttek, fiatalodott a csoport. Ami állandóan velünk maradt, az a lelkesedés, a közös munka, a fellépések öröme. Merem állítani a csoport mára egy nagy családdá nőtte ki magát, hiszen nemcsak a próbákon, a fellépéseken vagyunk együtt, hanem a magánéletben is segítjük egymást, közös programokat szervezünk.

Ünnepeljünk hát együtt, ünnepeljük kultúránkat, legyünk büszkéek őseinkre, akiknek köszönhető, hogy Zsére fogalom lett a magyar népi kultúrával foglalkozók számára, ünnepeljük azokat a lelkes embereket, akik nem hagyták és nem hagyják elpusztulni apáik örökségét, akikben még él anyanyelvük, kultúrájuk szeretete.

(Mgr. Maga Judit beszámolója)

KARÁCSONYI HANGVERSENY

A Harmónia Polgári Társulás és a Zoboralja Zsérei Női Kar december 16-án megszervezte a helyi kultúrházban KARÁCSONYI HANGVERSENYÉT. Fellépett a Berencsi Fidelitas Vegyeskar, Gímesi Ghymes Vegyeskar és a hazai Zoboralja Női Kar. A sikeres rendezvényről a felvételek tanúskodnak.

KARÁCSONYVÁRÓ

A VÖRÖSKERESZT helyi alapszervezete „karácsonyváró” délutánt rendezett a helyi kultúrterembe december 15-én. A műsort a gímesi alapiskola magyar tagozatának diákjai biztosították. A kitűnő műsor után a Mikulás nemcsak a szereplőket ajándékozta meg, hanem a többi gyerekeket is. A szervezet vezetősége gyertyafényes vacsoráról is gondoskodott a szereplők és a jelenlevők számára. Reméljük, hogy ezzel a szereplésünkkel sok embernek szereztünk kellemes élményt és örömet, és így varázslottunk karácsonyi hangulatot a szívekbe és otthonokba.

Maga Iлона

KÓRUSGYŰJTEMÉNY BEMUTATÓJA

A Zoboralja Zsérei Női Kar karácsonyi hangversenyén mint kísérő rendezvény Simek Viktor: A TEMPLOM DALA c. kórusgyűjtemény bemutatója volt. Ezt a gyűjteményt özv. Szíjjártó Jenőné bocsátotta útjára. Mivel Szalai Pál karnagy betegsége miatt nem vehetett részt a rendezvényen, legalább levélben köszöntötte a bemutató résztvevőit:

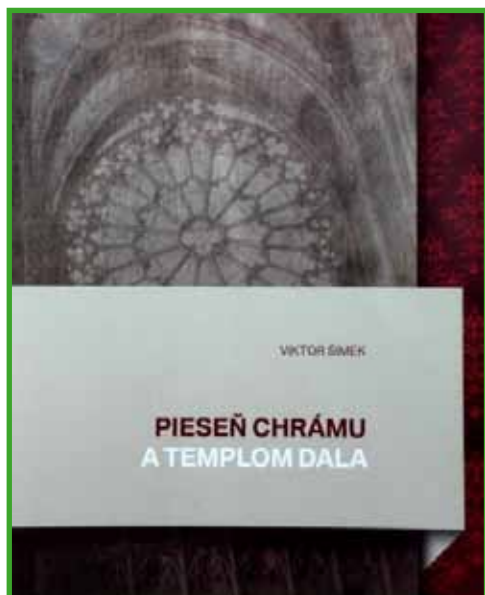
Kedves karnagyok, kórustagok és éneklő közönség.

Az éneklés egyidős az emberiséggel, az egyházi ének pedig immár 2000 éves. Ez azt bizonyítja, hogy életünkben nélkülözhetetlen szerepe van az éneknek. Az elmúlt századokban az ének ritmusa diktálta a munka tempóját, segített elviselni annak minden bűját-, baját. Sőt azon túl összekovácsolta az embereket. Az ének tehát nemcsak munkaeszköz, de érzelmekre, szellemi világunkra is erős hatással van. Weöres Sergyik könyvében írja: "A lámpa nem látja önmaga fényét. A méz nem érzi önmaga édességét." Az itt fellépő énekkarok sem tudatosítják igazán, miféle csodát művelnek, mekkora értéket hordoznak, milyen nagy horderejű üzenetet közvetítenek évtizedek óta itt a Zoboralján.

Az egyházi énekekre éppúgy érvényesek ezek a gondolatok, mint a világiakra. A közös éneklése erősíti az összetartozást, a meggyőződést az igazságban és megerősödést hitünkben. Kodály szavaival élve: ha ketten, tízen, százan összedalolnak, létrejön a nagy HARMÓNIA, mely még csodálatosabbá, ünnepélyesebbé teszi a szertartásokat. Ezekkel a gondolatokkal ajánlom szíves figyelmükbe Simek Viktor karnagy kórusgyűjteményét mely főleg egyházi kórusműveket ad közzé, de tartalmaz népdalfeldolgozásokat is. A szerző sokévtizedes karnagy pályafutása során szerzett tapasztalata látható a kórusművek összeállításában. Finom érzékkel és alázattal nyult a szövegek kiválasztásához. A kevésbé igényes művektől a gyermekkari, nőikari művektől a vegyes kari feldolgozásokig. A karnagyok ezekből válogathatnak ki-ki ízlése és a kórus felkészültsége szerint. Mivel a zene határokön átívelő nemzetközi nyelv a szerző ezt is szem előtt tartva idegen népek nyelvén megszólaló kórusműveket is bevalogatott a gyűjteményébe.

Végezetül azt kívánom minden karnagynak, hogy repertoárjuk kialakításában segítsen ez a gyűjtemény az énekkarok pedig tiszta, szép énekükkel vigyék sikere a kórusműveket.

Szalai Pál, karnagy
Léva

Születési évfordulók:

90 évesek: Cifra Emma h.sz.149

80 évesek: Földesi Irén h.sz. 347
Jamrich Veronika h.sz. 36

70 évesek: Elgyütt Ilona h.sz. 2

60 évesek: Sórád Imre h.sz. 438
Gál Borbála h.sz. 411

50 évesek: Németh István h.sz. 218
Elgyütt István h.sz. 2
Rentka Ferenc h.sz. 307
Cifra Marian h.sz. 456

Az ünnepelteknek sok egészséget és boldogságot kívánunk!

Házasságot kötöttek:

Mgr. Pavol Szórád h.sz. 234 a Mgr. Miroslava Suchá, Stupava

Andel László h.sz. 263 és Gál Erzsébet h.sz. 485

Az ifjú házasoknak szerelemben és megértésben átélt sok évet kívánunk!

Újszülöttek: Kováč Patrik h.sz. 247
Štefanka Adam h.sz. 505
Bencz Petronela h.sz. 237
Sándor Izabella h.sz. 442
Đurčíková Laura h.sz. 393

A szülőknek gratulálunk és az újszülötteknek sok egészséget kívánunk!

Elhunytak: Szórád Borbála h.sz. 44

Hozzá tartozóiknak kifejezzük őszinte részvétünket!

A 2012-ES ÉV SZÁMOKBAN

Már hagyománnyá vált, hogy az új év kezdetén községünkőről néhány statisztikai adatot ismertettünk Önökkel. Ez az év sem lesz kivétel, lássuk tehát a számokat:

újszülöttek száma 19 (9 fiú és 10 kislány)

házasságok száma 13 (18 zsérei)

elhunytak száma 13 (5 férfi és 8 nő)

A 2012-es év már a múlté. Nem tudjuk, mit hoz nekünk a mágikus számú 2013-as év. Egyesek azt állítják, hogy a 13-as szám szerencsétlenséget, mások pedig azt, hogy szerencsét. Legyen az így vagy úgy, de néha az az érzésünk, hogy az emberek olyan tettekre képesek, amelyekre még az állatok sem. Mások viszont, ha a modern társadalom vívmányainak hihetetlen erejét és gazdagságát figyeljük, abba az illúzióba eshetünk, hogy az emberiség elpusztíthatatlan. Lehet, hogy egy hangyányi változás is elég lenne ahhoz, hogy az elkövetkező 2013-as év szebb és jobb legyen, mint az előző év volt. Talán egyszerűen az is elég volna, ha mindenki előbb önmagával kezdené el.

Ebben az évben fogjuk ünnepelni falunk első írásos emlékének 900. évfordulóját. Ez is egy jó ok arra, hogy elgondolkodjunk azon, mit is tehetnénk magunk és a falunk érdekében, hogy kulturáltabb, jobb életkörülmények és egymás közötti viszonyok között éljünk. Higgyük el, hogyha ezért mi magunk nem teszünk valamit, senki sem fog helyettünk cselekedni!

GONDOLATOK

Magunkon ítélni sokkal nehezebb, mint másokon. Ha sikerül helyesen ítélned saját magad fölött, az annak a jele, hogy valódi bölcs vagy

„Csak akkor érem el a lelki békét, ha megbocsátok ahelyett, hogy ítélnék.”

Antoine de Saint-Exupéry

„Ha gyorsan akarsz haladni, menj egyedül. Ha messze akarsz jutni, menj a többiekkel.”

Gerald Jampolsky

„Igaz barát az, aki akkor jön be az ajtón, amikor mindenki más kimegy.”

„A barátság megsokszorozza az örömet, és felezi a bánatot.”

Thomas Fuller

„Ha segíteni már nincs mód a bajon, adj túl minden keserves sóhajon. Ki azon jajgat, ami már megesezt, a régi bajhoz újakat keresett.”

William Shakespeare

„Bármit akarsz mondani, mielőtt másnak mondanád, előbb mondd magadnak.”

Seneca

„Nem abban van az élet mértéke, hogy mekkorát tud kérdezni az ész, hanem abban, hogy milyen nagyot tud felelni a szív.”

Dupont

„Válassz olyan munkát, amit szeretsz és egy napot sem kell dolgoznod az életedben.”

Konfucius

„Jobb sántikálni a helyes úton, mint futva haladni a rossz úton.”

Augustinus

Nem látunk bele sem az emberi lelkekbe, sem a jövőbe. Tartózkodjunk emberek megítélésétől, mert nem vagyunk képesek helyesen ítélni.

„Aki jót tett, hallgasson. Beszéljen róla az, aki kapta.”

Seneca

„A kegyetlenség a gyengék fegyvere. Gyengédségre csakis az erősek képesek.”

Leo Roskin